

Ìwé Joeli àti Ijọ Adventist Ojọ Keje ti Laodicea - Nọmbà Ogbòn-ún Mèsàn-án

Jeff Pippenger

2026-02-02

Nọmbà Ogbòn-dín-lọgbòn

Ìdánwò òkúta àgbá òmega ti inú, tí ó tẹ lé ìdánwò ipilẹ̀ àlfa ti òde ti ọdún 2024, béèrè itumò “ilé ikó,” àti ti “oúnjẹ” tí a pa mó sínú ilé ikó náà. Ìdánwò náà jẹ́ ti àsoṭélé, ó sì ní ilà òtító ti inú àti ti òde. Šé àwọn ọṣọ̀ iyebiye náà ni iyókù James White, tàbí àwọn òtító Ọrọ̀ Ọlórún ni wọn? Wọn jẹ́ méjèjì.

Ní 9/11, a pè àwọn èniyàn Ọlórún láti jẹ́ ìwé kékeré náà, kí wọn sì padà sí àwọn ọ̀nà àtijọ́ Jeremiah, níbi tí a ti gbé àwọn ipilẹ̀ kalẹ̀ nígbà náà. Ní 9/11, a rí i pé nígbà tí a sọ fún Johanu, nínú Ìfihàn orí kọkànlá, pé kí ó wọn, a sọ fún un pé kí ó wọn nńkan méjì. A sọ fún un pé kí ó wọn tẹ́npilì náà, àti àwọn olùjosin tí ó wà nínú rẹ̀ pẹ̀lú. A sọ fún un pé kí ó fi àgbalá ita sílẹ̀, èyí tí ó jẹ́ ti ọdún 1,260 tí àwọn Kẹ̀fẹ̀rì tí n tẹ́ ibi mímọ̀ àti ogun-ogun rẹ̀ mólẹ̀. Ibi mímọ̀ àti ogun-ogun náà ni tẹ́npilì náà àti àwọn olùjosin tí ó wà nínú rẹ̀.

Ní ọdún 2023, angeli kan náà tí ó ti sọkalẹ̀ ní 9/11 tún sọkalẹ̀ wá, ó sì tú èdidì ihinrere Èkún Àárín Ọ̀ru sílẹ̀; léyìn náà, ní ọdún 2024, ìdánwò ipilẹ̀ ti òde nípa bóyá àmì Romu sì n fidi iran múlẹ̀ gégé bí ó ti ẹ́ fún àwọn Millerite.

“Àwọn fẹ̀rèsé tí a sí sílẹ̀” ti ọ̀run n tọka sí didé ìdánwò omega inú tẹ́npilì àti ipè náà láti “padà.” Ìdánwò náà n béèrè imúmọ̀ àwọn ààmì méjì. Nígbà tí angeli kẹta dé ní 1844, tí ó sì tún dé lẹ̀kansi ní 9/11, a sọ fún Johanu pé kí ó wọn tẹ́npilì náà àti àwọn olùjosin inú rẹ̀, nípa bẹ̀ t́ a fi n dá iṣẹ̀ àsoṭélé kan ti iwọn tẹ́npilì àti àwọn olùjosin rẹ̀ ní 2023 mọ̀. Malaki gbé ibéèrè náà dide pé kí ni “ilé iṣúra,” àti kí ni “oúnjẹ náà?” Àwọn ibéèrè wọnyí kan náà nínú àláfà Miller yòò jẹ́ pé, kí ni “àpótí,” àti kí ni “àwọn ohun ọṣọ̀ iyebiye.”

Àláfà Miller fi àwọn fẹ̀rèsé ọ̀run tí a sí sílẹ̀ hàn gégé bí ibi tí a ti gbé ijọ ajagunmólúga nínú Ìfihàn orí kọkàndínlógún sọkè nínú aṣọ̀ ogbò funfun láti gun àwọn eṣin funfun oṃo-ogun Olúwa àwọn oṃo-ogun. Àwọn fẹ̀rèsé tí a sí sílẹ̀ ni ibi tí a ti tú ibúkún tàbí ègún Malaki jáde. Fẹ̀rèsé tí Miller sí sílẹ̀ ni ibi tí a ti yọ̀ àbàtà kúrò, tí a sì kó àwọn iyebiye jọ sínú àpótí ohun-ọṣọ̀.

Ìtọkasi àkókó sí àwọn fẹ̀rèsé ọ̀run wà nínú itàn Nòà, àti nígbà tí a sí àwọn fẹ̀rèsé wọnyen, òjò rọ̀ fún ojọ̀ ogójì àti ọ̀ru ogójì. Nígbà tí a sí àwọn fẹ̀rèsé náà, ọkàn méjọ̀ wà nínú ọkọ̀ ààkì. Ìribomi ní Ọkun Pupa mú àkókò ìrin-àjò ogbòn ọdún àti mewaá wá, títi a fi kojá Jódàni. Nígbà tí a sì tún ẹ́ iribomi Kristi ní ibi gan-an náà léyìn náà, a lé e lọ sí aginjù fún ojọ̀ ogójì. Nígbà tí a jí i dide kúrò nínú òkú, gégé bí a ti ṣàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ iribomi rẹ̀, ó kó àwọn oṃo-eyin náà fún ojọ̀ ogójì kí ó tó gòkè lọ sí ọ̀run.

Nígbà tí ijọ bá yí padà láti inú ijọ jagunjagun sí ijọ aṣẹgun, Dáfidi ọba ẹni ọdún mètálélógbòn yòò jọba fún ogójì ọdún. A fi wólì, àlùfáà, àti ọba ṣojú ijọ aṣẹgun. Wólì tí ó jẹ́ ẹni ọdún mètálélógbòn

nígba tí ó bèrè iṣẹ́ iránṣẹ́ rẹ̀ tí ó pé ọdún méjilélógún ni Ẹsékíḗlì, ó sì bèrè iṣẹ́ iránṣẹ́ nàà nígba tí àwọn ọrun sí sílẹ̀.

Ó sì ẹ̀ẹ̀ ní ọdún ogbòn, ní oṣù kẹrin, ní ojú karùn-ún oṣù nàà, bí mo ẹ̀ wà láàárín àwọn igbèkùn lẹ̀bàá odò Kebari, tí àwọn ọrun sì sí sílẹ̀, mo sì rí àwọn iran Olórún. Hesekieli 1:1.

Nígba tí Jósefù pé omo ọdún méeḗgbòn, ó bèrè sí í jòba gégé bí àlùfáà, a sì dojú kọ ọ̀ pèlú afẹ́fẹ́ ilà-oòrùn ti Íslámù tí n mú wá ipènjà tí n pọ̀ sí i, èyí tí ó jẹ́ kí Ejibiti, dragoni tí ó dùbúlẹ̀ nínú òkun, lè mú ijòba ayé kan soṣo ẹ. Nínú ipènjà nàà ni Jósefù kó oúnjẹ jọ sínú àwọn ilé iṣúra.

Ní oṣù Keje ọdún 2023, a gbọ ohùn kan ní aginjù, léyìn nàà Kinniún ẹ̀yà Júdà bèrè sí í tú idi iránṣẹ́ Ìkígbe Òru Àárín. Ní ọdún 2024, idánwò alfa ti ode tí ó jẹ́ ipilẹ̀ yà àwọn ẹ̀ka méjì sílẹ̀, ilànà tútù idi nàà sì n bá a lọ. Nísinsin yìí ní ọdún 2026, idánwò omega ti inú tẹ̀npilì tí yòò tún yà àwọn ẹ̀ka méjì sílẹ̀ ti dé.

Ọ̀sẹ̀ mímọ̀ nàà tí Kristi, gégé bí Ojíṣẹ́ Májẹ̀mù nàà, fi jẹ̀rì májẹ̀mù nàà múlẹ̀ pèlú ọ̀pọ̀ èniyàn ni àgbàlá, àti ibi mímọ̀. Láti October 22, 1844 títí di igbà tí Mikaeḗli yòò dide (gégé bí Ó ti ẹ̀ ní ọ̀pin ọ̀sẹ̀ mímọ̀ nàà nígba tí a sọ Stífèni ní òkúta pa) ni Ibi Mímọ̀ Jùlọ. A mú àwọn àjòdún orisun ẹ̀ ní ọ̀sẹ̀ mímọ̀ nàà, wọn sì jẹ́ alfa àwọn àjòdún nàà, àti àwọn àjòdún igbà irẹ̀danu ewe—àwọn ipè lóri ojú kíiní, ojú Ètùtù ní ojú kẹwáá, léyìn nàà àjòdún agọ̀ láti ojú kẹ̀ẹ̀dógún títí dé ojú kejilélógún—ni omega àwọn àjòdún nàà.

“Bákan nàà ni a gbọdọ̀ mú àwọn àpeṣe tí ó ní í ẹ̀ pèlú ipadàbò kejì ẹ̀ ní àkókò tí a ti tọ̀ka sí nínú iṣẹ́ isin ààmì nàà. Lábẹ̀ ètò Mósè, iwènumọ̀ ibi mímọ̀, tàbí Ojú Iràpadà nílá, máa n ẹ̀lẹ̀ ní ojú kẹwáá oṣù keje àwọn Júù (Lefitiku 16:29–34), nígba tí olóri àlùfáà, léyìn tí ó ti ẹ̀ ètùtù fún gbogbo Ísírẹ̀lì, tí ó sì bá yí mú ẹ̀sẹ̀ wọn kúrò nínú ibi mímọ̀, yòò jáde wá si bükún àwọn èniyàn. Nítorí nàà ni a gbàgbọ̀ pé Kristi, Olóri Àlùfáà wa nílá, yòò farahàn láti sọ ilẹ̀-ayé di mímọ̀ nípa iparun ẹ̀sẹ̀ àti àwọn ẹ̀lẹ̀sẹ̀, àti láti bükún àwọn èniyàn Rẹ̀ tí n dúró de E pèlú àìkú. Ojú kẹwáá oṣù keje, Ojú Iràpadà nílá, àkókò iwènumọ̀ ibi mímọ̀, èyí tí ní ọdún 1844 bá ojú kejilélógún oṣù Kẹwáá mu, ni a ká sí àkókò ibòwọ̀ Oluwa. Èyí wà ní ibámu pèlú àwọn ẹ̀rì tí a ti gbé kalẹ̀ tẹ̀lẹ̀ pé ojú 2300 nàà yòò parí ní igbà irẹ̀wẹ̀sì ọdún, ipinnu nàà sì dàbí ẹ̀ni pé kò ẹ̀é kọ.”

“Nínú àkàwé Mátìù 25, igbà idúró àti oorun ni a tẹ̀ lé pèlú dídé ọ̀kọ̀ iyàwó. Èyí sì wà ní ibámu pèlú àwọn ijìyàn tí a ẹ̀sẹ̀ gbé kalẹ̀, láti inú àsọ̀tẹ̀lẹ̀ àti láti inú àwọn àpeṣe. Wọn mú idánilójú líle wá nípa ọ̀títọ̀ wọn; a sì kẹ̀de ‘ikẹ̀de ọ̀gànjọ̀ ọ̀ru’ nàà láti ọ̀dọ̀ ẹ̀gbẹ̀ẹ̀gbẹ̀rún àwọn onígba gbọ̀.”

“Bí igbì òkun alágbára ni iṣisẹ̀ nàà gbá ilẹ̀ nàà kojá. Láti ilú dé ilú, láti abúlẹ̀ dé abúlẹ̀, àti sínú àwọn agbègbè jíjìn réré ní igbèríko ni ó lọ, títí àwọn èniyàn Olórún tí n dúró de e fi jí ní kíkún. Ifarahàn onífẹ̀hónùhàn parẹ̀ níwájú ikẹ̀de yìí gégé bí ọ̀tùtù àkùkọ̀ ẹ̀ máa n yọ̀ kúrò níwájú oòrùn tí n ràn. Àwọn onígba gbọ̀ rí i pé a ti mú iyeméjì àti idarúdàpọ̀ wọn kúrò, irètí àti igboya sì fi iyè kún ọ̀kàn wọn. Iṣẹ́ nàà wà láisí àwọn àṣejù wònyẹn tí a máa n fi hàn nígba gbogbo nígba tí idùnnú èniyàn bá wà láisí agbára iṣàkóso Ọ̀rọ̀ àti Ẹ̀mí Olórún. Ó dà bí àwọn àkókò irẹ̀lẹ̀ ara àti ipadà sódò Oluwa wònyẹn, tí ó máa n tẹ̀ lé àwọn iránṣẹ́ ibáwí láti ọ̀dọ̀ àwọn iránṣẹ́ Rẹ̀ láárín Ísírẹ̀lì igbàanì. Ó ru àwọn ààmì tí n fi iṣẹ́ Olórún hàn ní gbogbo ayé. Ayọ̀ itayọ̀ púpọ̀ kò sí, sùgbón dípò bẹ̀, iwádií ọ̀kàn jinlẹ̀ wà, ijewọ̀ ẹ̀sẹ̀, àti fifi ayé sílẹ̀. Ìmúrasílẹ̀ láti padé

Oluwa ni erù àwọn okàn tí ñ jìyà gidigidi ru. Adùrà aláirèsìn àti iyàsótò ara ẹni fún Olórùn láifipamò sílẹ wà.” The Great Controversy, 400.

Àwọn àjòdún irúwé ni a mú ẹ ní ọ̀sẹ̀ mímọ̀ nàà, àti nígbà nàà ni a tú ọ̀jò àkókò tàbí ọ̀jò alfa sílẹ̀ ní Pénítíkòòsì, nípa bẹ̀ẹ̀ ñ sàpẹ̀rẹ̀ itújádẹ̀ ọ̀jò ikeyìn nínú àwọn àjòdún igbà iwọn. Àwọn àjòdún irúwé wònyẹn ni a gbé kalẹ̀ nínú Lefitiku 23, ẹ̀sẹ̀ kííní títí dé ẹ̀sẹ̀ kejilélógún. Àwọn àjòdún igbà iwọn wà nínú ẹ̀sẹ̀ 23 títí dé 44. Ọ̀dún 2300 mú ọ̀ dé 1844. Ẹ̀sẹ̀ méjilélógún fún àwọn àjòdún irúwé àti ẹ̀sẹ̀ méjilélógún fún àwọn àjòdún igbà iwọn. Àwọn isètò méjì ti méjilélógún nínú orí ketàlélógún.

Àjòdún Ìpẹ̀ ni ikilò pé idájó yòò wáyé ní ojò mēwàá, àti Àjòdún Àgọ̀ jẹ̀ ayeyẹ̀ ayọ̀ fún àwọn ẹ̀sẹ̀ tí a dárí jì ní Ojò Ètùtù. Ojò Ìsinmi àti ojò kejo lèyìn àjòdún nàà dúrọ̀ fún isinmi Sábáàti ọ̀dún ẹgbẹ̀rún ayé.

Sùgbọ̀n, èyin olùfẹ̀, ẹ̀ má ẹ̀ jẹ̀ aláimọ̀ nípa ohun kan yí, pé ojò kan lọ̀dọ̀ Oluwa dàbí ẹgbẹ̀rún ọ̀dún, àti ẹgbẹ̀rún ọ̀dún dàbí ojò kan. 2 Peteru 3:8.

Ángẹ̀lì àkókò kẹ́dẹ̀ isìsì idájó nàà, àti ní ipẹ̀le àsọtẹ̀lẹ̀ yẹn, 1798, tí ó jẹ̀ “àkókò òpin” Danieli, ni imúşẹ̀ àjòdún ipẹ̀ ni; sùgbọ̀n ní August 11, 1840, ihìnrengere ángẹ̀lì àkókò tí 1798 tí a tú sílẹ̀ kúrò ní èdidi, ni a fi agbára fún nípasẹ̀ imúşẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ ẹgbé keji. Islam jẹ̀ apá kan nínú ikilò àjòdún ipẹ̀, tí ñ kẹ́dẹ̀ ojò idájó tí ñ sún mólé.

Fún àwọn tí wón ní ifẹ̀ láti rí i, àwọn àjòdún irinkèrindò igbà irẹ̀wé ti kàkàkí àti ti àgọ̀ ñ sàfihàn àwọn àjòdún alfa àti omega, pèlú idájó ní àárín. Kí í ẹ̀ sẹ̀lẹ̀ àimọ̀ pé a dá àwọn àjòdún wònyí mọ̀ nínú Lefitiku ogún-méta. Ogún-méta ni àmì ètùtù. Kí í ẹ̀ sẹ̀lẹ̀ àimọ̀ pé àjòdún àkókò wà ní ojò kííní oşù keje àti pé àjòdún ikeyìn parí ní ojò kejilélógún. Àjòdún kàkàkí ni létà àkókò nínú alfabẹ̀tì Héberù, ojò Ètùtù ni létà àárín, àti àjòdún àgọ̀ ni létà kejilélógún nínú alfabẹ̀tì Héberù.

Orí ketàlélógún, ẹ̀sẹ̀ 23 sí 44 ti Lefitiku jẹ̀ ẹ̀sẹ̀ méjilélógún tí a fi sínú “àkópò òtító.” Ojò kẹwàá ní àárín ñ fi idánwò hàn, nítorí mēwàá jẹ̀ àmì idánwò, àti pé ojò Ètùtù ni ibi tí a ti ñ forúko sí isọtẹ̀ àwọn ẹni tí ó sọ̀nù, tí a sì ti yanjú rẹ̀, àti pé isọtẹ̀ nàà ni a sojú fún nípasẹ̀ létà ketàlálá nínú àlifabẹ̀tì Héberù. Létà àárín nínú ọ̀rọ̀ Héberù fún òtító ni létà ketàlálá, ó sì bá ojò kẹwàá oşù keje mu, àti pé gégé bí àmì ọ̀nà, ó ní àwọn àbùdá àsọtẹ̀lẹ̀ ti àlifabẹ̀tì Héberù àti ti ojò pàtó nàà. Mēwàá pèlú mètálá jẹ̀ mètálélógún. Àádòrin ni àpapọ̀ 10 igbà 7, àti pé ojò kẹwàá oşù keje nàà pèlú dọ̀gba pèlú àádòrin, èyí tí ó jẹ̀ àmì òpin àkókò idánwò.

Nígbà nàà ni Pétèrù to Jesu wá, ó sì wí pé, Oluwa, igbà méléò ni arákùnrin mi yòò sẹ̀ mí, tí èmi yòò sì dárí jì í? títí di igbà méje bí? Jesu wí fún un pé, Èmi kò wí fún ọ̀ pé, Títí di igbà méje: sùgbọ̀n, Títí di àádòrin igbà méje. Matteu 18:21, 22.

A gé kúrò ní ogòrùn-ún mērindínlógòrin ọ̀dún márùn-ún fún Ísírẹ̀lì àtijó. A gé àwọn ọ̀dún wònyí kúrò nínú ẹgbẹ̀rún méjì ogòrùn-ún mètálélógòrin ọ̀dún, a sì sàpẹ̀rẹ̀ wọn gégé bí ọ̀sẹ̀ méje-le-lógòrin, nítorí nàà Jésù fi hàn pé àlà àkókò idánwò jẹ̀ ogòrùn-ún mērindínlógòrin ọ̀dún márùn-ún, èyí tí a sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ pèlú “ogòrin” ọ̀sẹ̀ nínú Dániẹ̀lì 9.

A ti pinnu ọ̀sẹ̀ mēdọ̀gbọ̀n lé àwọn èniyàn rẹ̀ àti lé ilú mímọ̀ rẹ̀, láti parí irékojá, àti láti mú òpin wá sí ẹ̀sẹ̀, àti láti ẹ̀ ètùtù fún àišedéédéé, àti láti mú òdodo àinípèkun wólé, àti láti di mó iran àti àsọtẹ̀lẹ̀, àti láti fi òróró yàn Ẹni Mímọ̀ Jùlọ. Danieli 9:24.

Ọ̀rò Héberù tí a túmò sí “gé kúrò” ni a lò nínú esè yíi nìkan soṣo nínú Májẹ̀mú Láéláé, ó sì túmò sí “a pinnu” tàbí “a pàṣe.” Ó yàtò sí ọ̀rò tí a máa nì lò ní igbà gbogbo tí a sì túmò sí “gé kúrò,” èyí tí ó dá lórí bí Ábúrámù ṣe gé àwọn ẹ̀bọ sí méjì nínú igbésẹ̀ àkókò májẹ̀mú náà nínú Genesisi meṣéédógún. A “pinnu” rẹ̀, a sì “pàṣe” rẹ̀ pé Ísírẹ̀lì yòò ní ọ̀dún irinwó ó lé meṣéédógbọ̀n gégé bí àkókò idánwò, lẹ̀yìn náà a ó sì gé wọn kúrò gégé bí àwọn èniyàn májẹ̀mú Ọ̀lọ̀run. “Gígé kúrò” méjì ọ̀tọ̀tọ̀ wà; ọ̀kan tí ó sojú àkókò náà gégé bí àkókò idánwò tí a “gé kúrò” nínú nọmbà tí ó tóbi ju nípasẹ̀ nọmbà àádọ̀rin, àti nígbà tí a “gé” “wáinì tuntun” Joẹ̀lì kúrò lẹ̀nu wọn, àkókò idánwò yóò parí. Àádọ̀rin nì sojú iparí àkókò idánwò.

Àwọn àjòdún igbà ẹ̀rùn ní àwọn igbésẹ̀ méta ti ọ̀rò Heberu náà “òtító.” Àwọn àjòdún igbà ẹ̀rùn bèrè ní Lefitiku 23:23, àmì ọ̀nà àárín ti Ojọ̀ Ètùtù ni ojọ̀ kẹwàá àti lẹ̀tà kẹ̀tálá, tí ó dọ̀gba pẹ̀lú 23, àti àjòdún Àgọ̀ parí ní ojọ̀ kejilélógún, lẹ̀yìn náà sì ni Sábá àgbà kan tí ó tẹ̀lẹ̀ àjòdún náà, ipín náà sì parí ní 23:44.

Léfítikù túmò sí oyè-àlùfáà ti àwọn omo Léfi. A ṣàfihàn àwọn àjòdún irigbìn ní orí 23:1–22, lẹ̀yìn náà a sì ṣàfihàn àwọn àjòdún irẹ̀danu ní 23:23–44. A ṣàfihàn àwọn àjòdún irigbìn nípasẹ̀ esè méjilélógún, alífábẹ̀ṣ̀tì Héberù náà sì ní lẹ̀tà méjilélógún. A tún gbé àwọn àjòdún irẹ̀danu kalẹ̀ nínú esè méjilélógún. Àjòdún ipè kànkàn nì kẹ̀de isúnmọ̀ idájọ̀ ní Ojọ̀ Ètùtù. Lẹ̀yìn náà, àjòdún Àgọ̀ máa nì gba ojọ̀ méje, èyí tí ó parí ní ojọ̀ kejilélógún oṣù keje. Ojọ̀ àkókò nínú ojọ̀ méje náà jẹ̀ Sábáàti ayeye, bẹ̀è náà ni ojọ̀ kejo, èyí tí í ṣe ojọ̀ lẹ̀yìn àjòdún ojọ̀ méje náà. Ojọ̀ àkókò àti ojọ̀ kejo so ojọ̀ kejo di àmì ti kejo tí ó jẹ̀ ti méje.

So fún àwọn omo Israẹ̀lì pé, Ní ojọ̀ keṣéédógún oṣù keje yíi ni àjòdún Àgọ̀ yóò wà fún ojọ̀ méje sí Olúwa. Ní ojọ̀ kìiní yóò jẹ̀ ipéjọ̀ mímọ̀; ẹ̀ kò gbọ̀dọ̀ ṣe iṣẹ̀ isin kankan nínú rẹ̀. Fún ojọ̀ méje ni ẹ̀ ó máa rú ọ̀rẹ̀ tí a fi iná ṣe sí Olúwa; ní ojọ̀ kejo yóò jẹ̀ ipéjọ̀ mímọ̀ fún yín; ẹ̀ ó sì rú ọ̀rẹ̀ tí a fi iná ṣe sí Olúwa: àpéjọ̀ àilẹ̀gbẹ̀ ni; ẹ̀ kò sì gbọ̀dọ̀ ṣe iṣẹ̀ isin kankan nínú rẹ̀. ... Pẹ̀lú, ní ojọ̀ keṣéédógún oṣù keje, nígbà tí ẹ̀ bá ti kó èso ilẹ̀ jo, ẹ̀ ó pa àjòdún mọ̀ fún Olúwa fún ojọ̀ méje: ní ojọ̀ kìiní yóò jẹ̀ ojọ̀ isinmi, ní ojọ̀ kejo náà yóò sì jẹ̀ ojọ̀ isinmi. Lefitiku 23:34–36, 39.

Sábáàsì ayeye ojọ̀ kejo dúró fún Sábáàsì ẹ̀gbẹ̀rùn ọ̀dún, èyí tí ó tẹ̀lẹ̀ àjòdún Àgọ̀. A máa nì rántí irin-àjò Ísírẹ̀lì àtíjọ̀ ní aginjù fún ogọ̀jì ọ̀dún nípa gbígbé nínú àwọn àgọ̀ ní àwọn ojọ̀ àjòdún Àgọ̀, ó sì ṣàpẹ̀rẹ̀ kì í ṣe itújáde ọ̀jò ikeyìn nìkan, bí kò ṣe àkókò ipónjú Jakọ̀bu, nígbà tí àwọn àngẹ̀lì ti darí àwọn olóòtító Ọ̀lọ̀run lọ̀ sí àwọn òkè àti àwọn oríṣíríṣi òkè nílá fún ààbò.

“Ní àkókò ipónjú, gbogbo wa sá kúrò ní àwọn ilú nílá àti àwọn abúlẹ̀, ṣùgbọ̀n àwọn èniyàn búburú lé wa, wọn sì wọ̀ ilẹ̀ àwọn ẹ̀ni-mímọ̀ pẹ̀lú idà. Wọn gbé idà sókè láti pa wá, ṣùgbọ̀n ó fọ̀, ó sì ṣubú láinì agbára bí koríko. Nígbà náà ni gbogbo wa ké ọ̀sán àti ọ̀ru fún idásílẹ̀, ẹ̀kún náà sì gòkè lọ̀ síwájú Ọ̀lọ̀run. Oòrùn jáde, ọ̀ṣupá sì dúró jẹ́. Àwọn odò kékeré dájọ̀ sísàn dúró. Àwọn ikùukùu dúdú tí ó ṣùgbọ̀n tí ó sì wuwo dide, wọn sì kọ̀lu ara wọn. Ṣùgbọ̀n ibi kan wà tí ó mọ̀ kedere, tí ó kún fún ọ̀go tí ó dúró ṣinṣin, láti ibẹ̀ ni ohùn Ọ̀lọ̀run ti jáde bí irò omi púpọ̀, tí ó m̀ àwọn ọ̀run àti ilẹ̀ ayé. Ọ̀run sí, ó sì pa, ó sì wà nínú irinkèrindò. Àwọn òkè m̀ bí esùsù nínú afẹ̀fẹ̀, wọn sì ta àpáta tí ó ya sọ̀tò síta káàkiri. Òkun hó bí ikòkò lórí iná, ó sì ta òkúta sókè sí orí ilẹ̀. Nígbà tí Ọ̀lọ̀run sì so ojọ̀ àti wákàtì ibòwá Jésù, tí ó sì fi májẹ̀mú àinípẹ̀kun lé àwọn èniyàn rẹ̀ lówọ̀, ó so ọ̀rò kan, lẹ̀yìn náà ó dájọ̀ dúró, nígbà tí àwọn ọ̀rò náà nì yí ká lááárín ilẹ̀ ayé. Israẹ̀lì Ọ̀lọ̀run dúró pẹ̀lú ojù wọn tí ó wà sókè, wọn nì fetí sí àwọn ọ̀rò náà bí wọn ti nì

jáde láti ẹnu Jèhófà, tí wọn sì n yí ká ilẹ̀ ayé bí àrà gbígbóná jùlọ. Ó kún fún ibèrù mímọ̀ gidigidi. Ní òpin gbogbo ọ̀rọ̀, àwọn ẹni-mímọ̀ pariwo pé, Ògo! Halleluyah! Ògo Ọlórún tan sí ojú wọn; wọn sì n tàn pẹ̀lú ògo náà gégé bí ojú Mósè ẹ̀ tòn nígba tí ó sọkalẹ̀ láti Sinai. Àwọn ẹ̀niyàn búburú kò lè wo wọn nítorí ògo náà. Nígba tí a sì kẹde ibùkún àìlòpin lóri àwọn tí wọn ti bọ̀wọ̀ fún Ọlórún, nípa pípa ojọ̀ isinmi rẹ̀ mọ̀ gégé bí mímọ̀, igbe isẹgun alágbára kan dún sí Eranko náà, àti sí Aworan rẹ̀.”

“Nígba náà ni ọ̀dún jubili bèrẹ̀, nígba tí ilẹ̀ yòò sinmi.” Review and Herald, July 21, 1851.

Jesu pada, ilẹ̀ ayé sì sinmi fún ẹgbẹ̀rún ọ̀dún kan, gégé bí a ti sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nínú Sábá ọ̀dún keje ti ilẹ̀ àti ọ̀dún idásilẹ̀. Nínú ẹ̀sẹ̀ kẹta, ti Lefitiku ọ̀dún mètálélógún, a fi Sábá ojọ̀ keje fún ẹ̀niyàn hàn gégé bí isàkiyèsí sí ibèrẹ̀ orí náà tí ó parí pẹ̀lú ẹ̀kejo, ẹ̀yíni ni ti àwọn méje, tí ó sì dúró fún Sábá ọ̀dún keje nígba tí ilẹ̀ n sinmi.

Oluwa sì bá Mose sọ̀rọ̀, wí pé, Bá àwọn ọ̀mọ̀ Israẹli sọ̀rọ̀, kí o sì wí fún wọn pé, Ní ti àwọn àjòdún Oluwa, ẹ̀yí tí ẹ̀yin yòò kẹde pé wọn jẹ̀ àpẹ̀jo mímọ̀, àwọn wònyí gan-an ni àjòdún mi. Ojọ̀ mẹfà ni a ó fi ẹ̀sẹ̀: sùgbòn ojọ̀ keje ni Sábáàti isinmi, àpẹ̀jo mímọ̀; ẹ̀ kò gbodọ̀ ẹ̀sẹ̀ kankan ní ojọ̀ náà: Sábáàti Oluwa ni ní gbogbo ibùgbé yín. Lefitiku 23:1–3.

Alfa orí kẹ̀tálélógún ni Sábá ojọ̀ keje, àti omega orí náà ni ẹgbẹ̀rún ọ̀dún tí ayé yòò fi sófo, ẹ̀yí tí a ti sàfihàn rẹ̀ gégé bí àpẹ̀júwe nípasẹ̀ Sábá ọ̀dún keje fún ilẹ̀ àti jubili. Alfa orí náà ni àwọn àjòdún igbà-orisun tí ó bèrẹ̀ pẹ̀lú Sábá ojọ̀ keje tí ó sì parí ní ẹ̀sẹ̀ kejilélógún; nígba tí omega orí náà sì parí ní ojọ̀ kejilélógún oşu keje, léyìn ẹ̀yí ni Sábá àyẹ̀yẹ̀ ojọ̀ kejo n tẹ̀lé, ẹ̀yí tí ó sojú fún Sábá ọ̀dún keje ilẹ̀ náà.

Àwọn ẹ̀sẹ̀ kìn-in-ní títí dé méjilélógún n sàfihàn isẹ̀ Kristi gégé bí Olóri Àlùfàà ti Ọ̀run nínú ibi mímọ̀; àwọn ẹ̀sẹ̀ mètálélógún títí dé mērindínlääádòrin n sàfihàn isẹ̀ Rẹ̀ nínú Ibi Mímọ̀ Jùlọ. Lefitiku jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ àwọn àlùfàà, ó sì n sojú isẹ̀ iránsẹ̀ àlùfàà gíga ti Kristi. Sábáàti alfa ti ojọ̀ keje n tọ̀ sẹ̀yin dé isẹ̀dá, àti sábáàti omega ti ọ̀dún keje n tọ̀ sí Ilẹ̀-ayé tí a ti sọ̀ di tuntun. Lefitiku ogún-lé-lògbòn, ní itàn rẹ̀, gbooro láti isẹ̀dá títí dé itúndá-sí.

Ayọ̀ tàbí itijú iránsẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ jẹ̀ àmì àwọn tí wọn ní iránsẹ̀ Ẹ̀kún Ọ̀ru Àárín tàbí ẹ̀yí tí a fi èké rópò rẹ̀. Títí di igbà tí a bá fi òtítọ̀ yíi sínú itàn náà gégé bí apá rẹ̀, ọ̀ràn tí n mú itijú náà wá yòò sòfo kúrò ní àkiyèsí. Àwọn tí wọn ní ọ̀róró tòótọ̀ kì yòò sòfo ojú kọ̀ kókó yíi. A fi ayọ̀ náà sàpẹ̀rẹ̀ àwọn tí a ti mú ẹ̀sẹ̀ wọn kúrò, a sì n sojú wọn nípasẹ̀ àwọn tí n ẹ̀ ayẹ̀yẹ̀ àjòdún àgọ̀.

Ọ̀rọ̀ náà sì di ara, ó sì gbé láàrin wa; (àwa sì rí ọ̀go rẹ̀, ọ̀go gégé bí ti Ọ̀mọ̀ bíbí kan soşo ti Ọ̀dọ̀ Baba,) ó kún fún oore-ọ̀fẹ̀ àti òtítọ̀. Johanu 1:14.

Ọ̀rọ̀ Gíríikì tí a túmọ̀ sí “gbé” túmọ̀ sí “gbé sínú àgọ̀ ijòsìn.” Jèsù di ara ó sì gbé sínú àgọ̀ ijòsìn pẹ̀lú wa. Ó gba iwà ẹ̀dá ẹ̀niyàn wa, àgọ̀ ijòsìn wa, àgọ̀ wa, ibùjókòó wa, ara wa. Pétèrù sọ̀ ọ̀ báyií:

Bẹ̀ ẹ̀ ni, mo rò pé ó tọ̀, níwọn igbà tí mo sì wá nínú àgọ̀ yíi, láti jí yín sókè nípa fifi í ẹ̀ irántí fún yín; ní mímọ̀ pé láipẹ̀ mo gbodọ̀ bọ̀ àgọ̀ mi yíi kúrò, gégé bí Olúwa wa Jèsù Kristi ti fi hàn mí.
2 Peteru 1:13, 14.

Paulu sọ̀ ọ̀ ní ọ̀nà yíi:

Nítorí a mò pé bí ilé ayé wa yí ti àgò bá tú ká, a ní ilé kan láti ọ̀dọ̀ Olórún, ilé tí ọ̀wọ̀ kò kọ̀, tí ó jẹ̀ ayérayé ní àwọn ọ̀run. Nítorí nínú èyí ni a ti n kerora, ní fifi ifé ọ̀kàn gidigidi fẹ̀ láti wọ̀ ilé wa tí ó ti ọ̀run wá: bí ó bá rí bẹ̀ẹ̀ pé nígbà tí a bá ti wọ̀ ọ̀, a kì yóò rí wa ní ihòhò. Nítorí àwa tí a wá nínú àgò yí n kerora, níwọn bí a ti di erù lórí: kì í se pé a fẹ̀ yọ̀ aṣọ̀ kúrò lórí wa, ṣùgbón kì a fi aṣọ̀ miiṛàn bò wá, kì ikú-kí-á-máa-rí lè jẹ̀ gbígbẹ̀ mì lódò̀ iyè. 2 Kòrinti 5:1–4.

Àjọ̀ Ìbújọ̀ Àgò̀ jẹ̀ ààmì ididi àwọn ẹgbẹ̀rún ọgórún-ún kan lẹ̀ẹ̀dógún [144,000], èyí tí a n mú se nígbà tí a bá sí àwọn fẹ̀rèsè ọ̀run. Nígbà tí a bá yọ̀ ẹ̀sẹ̀ àwọn ẹgbẹ̀rún ọgórún-ún kan lẹ̀ẹ̀dógún [144,000] kúrò, a ọ̀ò tú Èmí Mímó̀ jáde láìsì iwọn sórí ijo oníṣégún. Ìdájọ̀ ti parí fún àwọn ẹgbẹ̀rún ọgórún-ún kan lẹ̀ẹ̀dógún [144,000], àwọn tí a sì didi lo síwájú láti kéde igbe nílá ti angeli kẹta lábẹ̀ agbára Èmí Mímó̀ gégé bí a ti ṣàpeṣe rẹ̀ nínú Àjọ̀ Ìbújọ̀ Àgò̀.

Ara wa jẹ̀ tẹ̀npìlì kan, àti àgò̀, èyí tí í se àgò̀ ijòsin. Àwọn tí wọn péjọ̀ sí Jerusalemu láti se ayeye àjòdún Àgò̀ Ìjòsin, n se ayeye pé a ti pa ẹ̀sẹ̀ wọn rẹ̀. A lò Mósè láti gbé àgò̀ ijòsin náà ró ní aginjù, àti pé àjòdún Àgò̀ Ìjòsin ní ọ̀pin ni a máa n se nípa gbígbẹ̀ inú àwọn àgò̀ kéékèké ní aginjù, nítorí Jesu máa n fi ibèrẹ̀ ṣàpèjúwe ọ̀pin nígbà gbogbo.

Nítorí náà, èyin ará mímó̀, alábápín nínú ipè ti ọ̀run, ẹ̀ kiyèsì Àpòsítèlì àti Àlùfáà̀ Àgbà ijéwó wa, Kristi Jèsù; eni tí ó jẹ̀ olóòtító sí eni tí ó yàn án, gégé bí Mósè náà sì ti jẹ̀ olóòtító nínú gbogbo ilé rẹ̀. Nítorí a kà ọ̀kúnrin yí sí eni tí ó yẹ̀ fún ọ̀go tí ó pọ̀ ju ti Mósè lo, nítorí eni tí ó kọ̀ ilé náà ní ọ̀lá tí ó pọ̀ ju ilé náà lo. Nítorí gbogbo ilé ni ẹnìkan n kọ̀; ṣùgbón eni tí ó kọ̀ ohun gbogbo ni Olórún. Mósè sì dájúdájú jẹ̀ olóòtító nínú gbogbo ilé rẹ̀, gégé bí omọ̀-èyin, fún ẹ̀rì àwọn nìkan wònyí tí a ọ̀o sọ̀ lẹ̀yin náà; ṣùgbón Kristi gégé bí Omọ̀ lórí ilé tirẹ̀; ilé eni tí àwa jẹ̀, bí a bá di igboya àti iyọ̀ ayọ̀ irètí náà mú ṣinṣin títí dé ọ̀pin. Heberu 3:1–6.

Mósè ni iránṣe olóòtító tí Olórún lò láti gbé tẹ̀npìlì àgò̀ náà kalẹ̀, ṣùgbón Kristi gégé bí Àlùfáà̀ Àgbà àti Àpòsítèlì ní ọ̀lá tí ó pọ̀ ju ti iránṣe Mósè lo. Gbogbo ilé, láti tẹ̀npìlì àgò̀ Mósè, sí tẹ̀npìlì Sólómónì, sí tẹ̀npìlì Héròdù tí a túnse fún ọ̀dún m̀erindínláàádọta, tẹ̀npìlì èniyàn pèlú krómósòomù m̀erindínláàádọta rẹ̀, àti tẹ̀npìlì Millerite láti 1798 títí dé 1844, gbogbo wọn ni Olórún kọ̀. Nínú ilà àṣotèlẹ̀ ti onírúurú ifarahàn àwọn tẹ̀npìlì, èyí tí yóò bèrẹ̀ nínú Ogbà Édeṅi, lẹ̀yin náà lẹ̀yin ẹ̀sẹ̀, ní ẹ̀nu-òná Ogbà náà, lẹ̀yin náà lẹ̀yin ikún omi níbi àwọn pepe títí dé àkókò Mósè; àwọn àmì ọ̀nà pàtàkì m̀eta ni Mósè, Kristi àti ẹgbẹ̀rún m̀erínlélógójì àti ẹgbẹ̀rún m̀erin.

Mósè àti Kristi dúró fún alfa àti omega Ísírèlì àtijó̀, àti pé papọ̀ ni wọn dúró fún iṣọkan ẹ̀dá èniyàn àti Ìwà-Olórún, èyí tí ẹgbẹ̀rún kan àti ẹgbẹ̀rún m̀erindínlógójì náà tún n ṣàpeṣe. Ní ibèrẹ̀ dé angeli kẹta, nínú Ìfihàn orí kòkànlá, a sọ̀ fún Jòhànù pé kì ó wọn tẹ̀npìlì náà, àti ní ibèrẹ̀ dé angeli kan náà ní 9/11, a tún sọ̀ fún Jòhànù pé kì ó wọn tẹ̀npìlì náà lẹ̀kansi. Ní ọ̀ràn méjèjèjì, a sọ̀ fún un pé kì ó fi àgbàlá àkókò ojọ̀ 1,260 sílẹ̀. Ní ọ̀dún 2023, angeli kan náà dé, àwọn èniyàn Olórún sì ni a n pè nìsinsinyí láti wọn tẹ̀npìlì náà. Ojọ̀ 1,260 náà, tàbí ojọ̀ m̀eta àtààbò, parí ní 2023, àti láti igbà yèn títí di diẹ̀ ṣáájú ọ̀fin Ojọ̀ Àikú, a gbọ̀dọ̀ gbé tẹ̀npìlì náà ró. Ọ̀dún 2024 samisi fifi àwọn ipilẹ̀ sílẹ̀, ó sì rí iṣòtẹ̀ tí a fihàn gégé bí ẹgbé kan tí “kẹ̀gàn ojọ̀ àwọn ohun kékeré,” tí n se àtakò sí idánimò Miller nípa ààmì tí ó fi iran náà múlẹ̀.

Pèlùpèlù, ọ̀rò Olúwa sì tò mí wá, ó ní, Àwọn ọ̀wọ̀ Serubbábèlì ni ó ti fi ipilẹ̀ ilé yí lélẹ̀; ọ̀wọ̀ rẹ̀ ni yóò sì parí i; iwọ̀ yóò sì mò pé Olúwa àwọn omọ̀-ogun ni ó rán mi sí yín. Nítorí ta ni ó ti gan

ojó àwọn ohun kékeré? nítorí wọn yóò yò, wọn yóò sì rí òkúta òdòdó nàà ní ọwọ Serubbábéli pẹ̀lú àwọn méje wọnyí; wọn ni ojú Olúwa, tí n sáré káàkiri gbogbo ayé. Sekariah 4:8–10.

Láti kọ idánimò Miller sílẹ̀ pé Róòmù ni ó fi iran nàà múlẹ̀, ni láti kọ àwọn ipilẹ̀ sílẹ̀, ó sì jẹ́ “láti gan ojó àwọn ohun kékeré.” Ísípò Millerite ni ísípò alpha ti àwọn ángẹ̀lì kííni àti kejì, àti ísípò ẹgbẹ̀rún m̀erínlélógórin [ogórùn-ún kan àti m̀erínlélógórin] nàà ni ísípò omega ti ángẹ̀lì kẹta. Ó lágbara ju alpha lọ ní igbà méjilélógún. Ní itumò àsoṭelẹ̀ yíí, àwọn ipilẹ̀ ísípò Millerite ni “ojó àwọn ohun kékeré.” Láti gan otító ipilẹ̀ kankan tí a sojú rẹ̀ lórí àwọn tábilì méjì Habakkuk, ni ikú ni; nítorí iran tí a fi múlẹ̀ ní ẹ̀sẹ̀ kẹrinlá ti Dániẹ̀lì m̀okànlá ni iran kan nàà tí Solomoni dá m̀.

Níbi tí iran kò sí, àwọn ẹ̀niyàn á sègbé; sùgbón ẹ̀ni tí ó pa òfin m̀, aláyò ní í ẹ̀. Òwe 29:18.

Iran òkúta-òrí jẹ́ ohun iyanu, nítorí ó fi hàn pé òkúta-igún ipilẹ̀ nàà pẹ̀lú ni òkúta-òrí nàà, sùgbón pẹ̀lú agbára tó pò sí i ní igbà méjilélógún. Ìdánwò ipilẹ̀ alpha ti ọ̀dún 2024 jẹ́ íṣẹ́ iránsẹ́ ididì imò ọgbón tí ó wà níta, àti ìdánwò tẹ̀npilì omega ti ọ̀dún 2026 jẹ́ íṣẹ́ iránsẹ́ ididì ẹ̀mí tí ó wà nínú. Ọkan n dá àwòrán àti ààmì ẹranko nàà m̀, ẹkejì sì n dá àwòrán àti ààmì Ọlórùn m̀. Ìdánwò inú omega nàà ni a sàpeere rẹ̀ nípasẹ̀ àmì méjì inú àlá Miller tí a gbòdò tùmò ní àyíká àwọn íṣẹ̀lẹ̀ àwọn ojó ikeyin. Kí ni ilé ipamò? kí sì ni ounje nàà?

A ó bá àwọn ǹnkan wọnyí lọ ní àpilẹ̀kọ tí ó kàn.

Ìgbéyàwó Júù ní àkókò Jesu máa ǹ sẹ̀lẹ̀ nípasẹ̀ ipele pàtàkì m̀eta, tí a sàbà máa ǹ tú ká sí ọ̀pò oṣù tàbí ọ̀dún kan. Ìgbésẹ̀ àkókò ni ìgbéyàwó ní ti òfin, tí a ǹ pè ní ifẹ̀sùn-ìgbéyàwó, ní àkókò yẹn ni a ti fi ìgbéyàwó nàà múlẹ̀ ní ti òfin, sùgbón iyàwó àti ọkọ̀ sì yà kúrò lóṭòṭò, nígbà tí ọkọ̀ padà lọ sí ilé baba rẹ̀ láti pèsè ibi kan fún iyàwó rẹ̀. Ìdí niyí tí a fi ǹ pè Màrià, aya Jósefù, ní aya rẹ̀, àní kí wọn tó bẹ̀rẹ̀ sí í gbé pò. Àìsòótó ní àkókò yíí ni a ka sí panṣágà.

Àkókò idúró nàà kò dájú, ó sì lè jẹ́ ojó mélòò kan, ọ̀sẹ̀ mélòò kan tàbí oṣù mélòò kan. Àidájú yíí jẹ́ apá pàtàkì kan nínú òwe nàà. Bàbá lè dúró títí dé ọ̀dún kan, kí ó lè fi jẹ́rìí iwà wúndiá ti iyàwó nàà. Ọkọ̀ iyàwó kò kéde ojó tàbí wákàtì gangan tí yóò padà wá, nítorí ipinnu bàbá rẹ̀ ni láti pinnu igbà nàà; nítorí nàà, iyàwó m̀ pé ìgbéyàwó nàà ǹ bọ̀—sùgbón kí í ẹ̀ igbà wo. Àidájú yíí jẹ́ ifòkànbalẹ̀ m̀om̀om̀, àti pé títí bàbá fi pàṣẹ̀ fún ọkọ̀ iyàwó láti lọ mú iyàwó rẹ̀ wá, ohun gbogbo tí ó jẹ́ m̀ ọ̀ràn nàà fi tarry, iyẹn ni pé, ó pé.

Nígbà tí baba bá so pé, “lọ mú iyàwó rẹ̀ wá,” ọkọ̀ iyàwó yóò máa dé ní alẹ̀, pẹ̀lú àwọn ọ̀rẹ̀ rẹ̀, nípa kéde lórí, àti fifọ̀n ipè. Ní gbogbo igbà, yóò sẹ̀lẹ̀ ní alẹ̀ láti yera fún irin àjò jíjìn ní òoru ọ̀sán, ẹ̀yí tí ó lè jẹ́ inúnibini ní ilẹ̀ Ísírẹ̀lì. Àwọn iná òrùlẹ̀ àti òróró ni a nílò, nítorí pé kò sí àwọn imòlẹ̀ ọ̀pópónà, àti pé irin àjò àjoyò nàà lè gba ọ̀pò wákàtì. Ísòrò àtò ịṣẹ́ gangan nínú àwọn ìgbéyàwó Heberu igbàani tí a máa ǹ kéde nígbà àwọn irin àjò àjoyò nàà ni pé, “Kíyèsì i, ọkọ̀ iyàwó ǹ bọ̀!”

Àwọn wúndiá (àwọn om̀obinrin iyàwó) nínú òwe nàà kí í ẹ̀ obinrin àilékànná, wọn jẹ́ àwọn olùrànlọ̀wọ̀ iyàwó, tí wọn ǹ dúró pẹ̀lú rẹ̀, tí a retí pé wọn yóò darapò m̀ irinàjò nàà, tí ó sì jẹ́ ojúṣe wọn láti máa sẹ́tán ní wákàtì kankan, kí wọn sì gbé òróró tiwọn fúnra wọn láti tan ọ̀nà sí ilé ọkọ̀ iyàwó nàà. Iná fitilá nàà máa ǹ jó tán kíákíá, nítorí nàà ó jẹ́ dandan láti mú àfikún òróró wá, bí irinàjò bá gùn. Kò sí pínpin òróró ní àjòṣe láàrin wọn.

Ìdádúró náà jẹ́ ohun àbámu nínú ìrìnàjò àti ìgbéyàwó ìgbàani, kò sì jẹ́ ìṣòro kankan ní ti àṣà. A máa n retí àwọn ìdádúró, bèè ni sí sùn pèlú jẹ́ ohun àbámu. Ìyàtò náà kò sí nínú sí sùn, bí kò ṣe nínú ìmúrasílẹ̀, kì í ṣe nínú jíjì. Àwọn wúndiá òmùgò náà kò pèsè fún ìdádúró bí àwọn ológbón ti ṣe. Gbogbo èniyàn ni yòò sùn, nítorí àkókò láti ìfẹ́sónà ní ti òfin tí tí dé ìmújépípé ìgbéyàwó lè gba oḍún kan.

Nígbà tí ìrìn-àjò ìgbéyàwó náà dé ilé oḳo iyàwó, àṣe ìgbéyàwó bèrè, a sì ti ilẹ̀kùn pa tí tí láé; a kò sì jẹ́ kí àwọn tí wón dé pé wólé. Èyí kì í ṣe iwà ikà—àṣà ni; nítorí ènikèni tí ó bá kan ilẹ̀kùn lẹ̀yìn tí a ti pa á, ó tùmò sí pé kì í ṣe apá kan nínú ìrìn-àjò náà.

Jésù kò ṣedá àwòrán oṛò kan níbè, bèè ni Kò sì fi àlàyé kankan fún òwe yìi gégé bí Ó ti máa n ṣe ní oṛò ìgbà. Kò ní láti fi àlàyé kan hàn, nítorí gbogbo àwọn àlàyé àṣà wònyí ni àwọn olùgbó Rẹ̀ lóye wón ní kíkún. Jésù n tọka sí ìgbéyàwó gidi kan ti Ìlẹ̀ Oòrùn, kì í ṣe àfojúsùn àbáyọ.

A pa àwọn àlàyé náà mọ́ pátápátá láti inú ẹ̀rí Heberu, bèè gégé bí àwọn akòwé-itàn ti àsikò Romu àti ti Gíríiki.

Mishnáh (òrúndún kejì Sànmáni Kristi, sùgbón tí n pa àwọn àṣà àsikò Tẹ̀npilì sáájú oḍún 70 Sànmáni Kristi mọ́)

Talmud (àkójopò ìgbà tó yá, sùgbón tí ó n tọka sí iṣe àtẹ̀lẹ̀wọ́)

Josefu (akòwé-itàn Júù ti oṛúndún kìn-in-ní)

Líturí ìgbéyàwó àti àwọn ìjíròrò òfin ti àwọn Rabbi

Àwọn olùṣàkíyèsí ilẹ̀ Judea ti Gíríiki-Rómù

Josephus kò fi “iwé itósónà ìgbéyàwó” tó péye hàn, sùgbón àwọn kùlẹ̀kùlẹ̀ òfin àti àṣà tí ó gbà gégé bí ohun tí a ti mọ́ tẹ̀lẹ̀ bá àwọn àpẹ̀júwe inú Mishnah/Talmud mu ní pípé. Mishnah ni oríṣun pàtàkì.

Òwe àpẹ̀júwe náà kọ lu oḳàn olùgbó Júù kan ti oṛúndún kìn-in-ní gidigidi, nítorí pé kò sí ohun kankan nínú Mátíù 25 tí ó nílò àlàyé. Ìbòwò ní àárín òru jẹ́ ohun àṣà, àwọn fitílà àti òróró sì jẹ́ ohun amáyéderùn tí ó hàn gbangba pé ó ṣe pàtàkì, bèè ni ìdádúró láàárín ìfowósowópò ìgbéyàwó tí ó bófin mu àti ìrìnàjò alé àárín òru náà jẹ́ ohun tí a ti n retí; ẹ̀nu-òná tí a sì ti mọ́ jẹ́ ilànà iṣe tí ó wópò! Àwọn wúndiá tí a yọ kúrò níbè, ojú tí wón, àti ní ojú àwọn Júù ti àkókò Jésù, itijú wúndiá aṣiwèrè náà tó sí i pátápátá. Ní mímọ́ ààtò iṣe náà dáadáa, àwọn olùgbó Jésù kò ní ní iyónú kankan fún àwọn wúndiá aṣiwèrè náà, nítorí gbogbo èniyàn mọ́ pé ìmúrasílẹ̀ jẹ́ ojúṣe pípé tí kò ṣeé yà kúrò lórí wúndiá kankan tí a bá pè láti wà nínú ìrìnàjò náà. Òtító wònyí hàn gbangba tó bèè fún àwọn olùgbó Júù náà tí Jésù kò fi nílò láti pèsè àlàyé kankan nípa òwe àpẹ̀júwe náà.